31.7.2018

16/25.13 **RVM 3.56** ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ് അ+ഷ്ടകം 3
അ+ധ്യായം 4

01 നതാ മിന+ന്തി മായിനോ ന ധീരാ+ ഉതാ-
ദേവാനാം പ്രഥമാ+ധ്രുവാണി | നരോദസീ-
അ+ദ്രുഹാ വേ+ദ്യാ-ഭിർന പർവതാ-
നിനമേ ത+സ്ഥിവാംസഃ ||

02 ഷഡ്ഭാരാ ഏകോ അചരൻബിഭർത്യറ്തം വ-
വർഷിഷ്ഠ-മുപ ഗാവ ആഗുഃ | തിസ്സ്രോ-
മഹീരുപരാ+, സ്ത+സ്ഥു-ര+ത്യാ ഗുഹാദ്ദ്വേ-
നിഹിതേ ദർശ്യേകാ ||

03 ത്രിപാജസ്സ്യോ വൃഷഭോ വി+ശ്വരൂപ-
ഉത+ത്ര്യുധാ പുരുധ+ പ്രജാവാന് |
ത്രൃനീകഃ FP പ+ത്യതേ മഹിനാവാൻഥ്സ-
രേതോധാ വൃഷഭഃ+ ശശ്വതീനാം ||

04 അഭീക ആസാം പദവീർ ബോ+ധ്യാ-ദി+ത്യാനാ-
മഹ്ഹേ ചാരു നാമ | ആപ+ശ്ചിദ+സ്മാ-
അരമ+ന്ത ദേവീഃ FP പൃഥഗ്വ്രജൻന്തീഃ FP-
പരി ഷീമ-വൃഞ്ജൻ ||

05 ത്രീഷധ+സ്ഥാ സി+ന്ധവ+സ്ത്രിഃ hk കവീനാ-മുതത്-
ത്രി മാതാ വിദഥേഷു സ+ഭ്രാട് | ഊതാ-
വരീ+ര്യോഷണാ+ സ്ത്രിസ്സ്രോ അ+പ്യാ+സ്ത്രിരാ-
ദിവോ വിദഥേ പ+ത്യമാനാഃ ||

06 ത്രിരാ ദിവഃ+ സവിതർവാ+ര്യാണി ദിവേദിവ-
ആ സുവ+ത്രിർനോ അഹ്നഃ | ത്രിധാതു-
രായ ആ സുവാ വസൂനി ഭഗ+ത്രാതർധിഷണേ-
സാതയേധാഃ ||

07 ത്രിരാ ദ്രിവ+ സ്വിതാ സോഷവീതി-
രാജ്ഞാനാ മി+ത്രാവരുണാ-സു,പാണീ|
ആപ+ശ്ചിദ+സ്യ രോദസീ ചിദൂർവീ-
രത്നം ഭി+ക്ഷ+ന്ത സവിതുഃ+ സവായ്||

08 ത്രിരു+ത്തമാ ദൂണശാ രോചനാനി+ത്രയോ-
രാജ്ഞ+ന്ത്യസുര+സ്യ വീരാഃ| ഋതാവാന-
ഇഷിരാ ദൂള,ഭാസ+സ്ത്രിരാ ദ്രിവോ-
വിദഥേ സ+ന്തു ദേവാഃ||

—x—

16/27.12 **RVM 3.57** ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്

01 പ്രമേ വിവി+ക്ഷ്യാങ് അവിദ+ന്മനീഷാം-
ധേനും ചരന്തീം പ്രയുതാമ-
ഗോപാം| സ+ദ്യ+ശ്ചി+ദ്യാ ദുദുഹേ-
ഭൂരി ധാസേരി+ന്ദ്ര+സ്തദ+ഗിഃ FP-
പ്നിതാരോ അ+സ്യാഃ||

02 ഇ+ന്ദ്രഃ+സു പൂഷാ വൃഷണാ സുഹ+സ്താ-
ദ്രിവോന+പ്രീതാഃ+ ശശയം ദുദുഹ്ഹേ|
വിശ്ശ്വേ യദ+സ്യാം രണയന്ത ദേവാഃ FP-
പ്രവോത്ര വസവഃ+ സു+മ്ന-മ+ശ്യാം||

03 യാ ജാമയോ വൃ+ഷ്ണ ഇ+ച്ഛ+ന്തി ശ+ക്തിം-
ന്മ+സ്യ+ന്തീർ ജാനതേ ഗർഭ-മ+സ്മിൻ|
അ+ച്ഛാ പു+ത്രം ധേനവോ വാവശാനാ-
മഹ+ശ്ചരന്തി ബി+ഭ്രതം വ്വപൂംഷി||

04 അ+ച്ഛാ വിവ+ക്ഷി രോദസീ സുമേകേ-
ഗ്രാവ്ണോ യുജാനോ അ+ധ്വരേ മനീഷാ|
ഇമാ ഉതേ മന്വേ ഭൂരിവാരാ ഊർധ്വാ-
ഭവന്തി ദർശതാ യജ്ഞ+ത്രാഃ||

05 യാതേ ജ്യോ+ഷ്ടാ മധ്യമതീ സൂര്യോ അംഗേ-
ദേവേഷൂ+ച്യുത് ഉരൂച്യാ| തയേഹ-
വി+ശ്വാങ്ം അവസേ യജ്ഞാ+സ്താനാ സാദയ-
ഉായ,യാ-ചാ-ഗ്നയേനി ||

06 യാതേ അംഗ്രേ പർവതസ്യ സ്രുവ ധാരാ-
സ്+ശ്ചന്തീ പീപയ്ങ്ദേവ ചി+ത്രാ|
താമ്+ജു+ഷ്ടം പ്രമതിം ജാതവേദോ-
വസോ രാ+സ്വ സൂമതിം വി+ശ്വ ജ്ഞാ+ന്യാം ||

—x—

16/28.50 **RVM** 3.58 ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്

01 ധേനുഃ[FP] പ്രത്ന+സ്യ കാ+മ്യം[n] ദുഹാനാ+ന്തഃ[FP]-
പൂ+ത്+ശ്ചരതി ദു+ക്ഷിണായാഃ| ആദ്ദേ-
ത്തനിംവ് വഹതി ശുഭ്രയാ മോഷ്ടസ്യ സ്ഥോമോ അ+ശ്വിനാവ, ജീഗഃ ||

02 സൂയൂ+ഗ്വ ഉഹ+ന്തി+പ്രതീ വാമ്യേതേന്നോർധ്വാ-
ഭ്വ+ന്തി ഉിതരേവ മേധ്യാഃ| ജൂരേഥാ-
മ്+ജു+ത്വി പണേർ-മന്വീഷാംയ് യൂവോരവ്ശ്-
ച്യുകൃമാ യ്യാത-മർവാക് ||

03 സൂയൂ+ഗ്ഭിർശ്യൈഃ+ സൂവൃതാ രഥേന-
ദ്+സ്രാവിമം ശൃണുതം ശ്ലോക-മദ്ദേ:|
കിമ്+ഗ്വ വാം പ്രത്യവർതിംങ് ഗമി+ഷ്ഠാ-
ഹുർ വി+പ്രാ സോ അ+ശ്വിനാ പുരാ ജാഃ ||

04 അമൻ നേഥാമാ ഗന്തംങ് ക+ച്ചി, ദേവൈർ-
വിശ്വേ ജനാസോ അ+ശ്വിനാ ഹവൻന്തേ|
ഇമാഹി വാംങ് ഗോജീകാ മധൂനി+പ്ര-
മി+ത്താസോന ദുദുരുസ്രാ അംഗ്ന്|

05 തിര:FP പുരൂചി-ദ+ശ്വിനാ രജ്ജാംസ്യാങ്-
ങ്ഗൂഷോ വാം മഘവാനാ ജനേഷു।
ഏഹ യാതം പഥിഭിർദേവയാനൈർ-
ദ+സ്രാവിമേ വാം നിധയോ മധൂനാം॥

06 പുരാണമോക:+ സ+ഖ്യം ശിവം വ്-
വാംയ് യുവോർനരാ+ ദ്രവിണം ഞ്-
ജ+ഹാ+വ്യാം। പുന:hk കൃ+ണ്വാനാ:സ്-
സ+ഖ്യാ ശിവാനി മ+ധ്വാ മദേമ-
സഹനൂസ്, മാനാ:॥

07 അ+ശ്വിനാ വായുനാ യുവം-സു, ദ+ക്ഷാ-
നിയുദ്ഭി+ശ്ച സജോഷ്സാ യുവാനാ।
നാസ്ത്യാ തിരോ അഹ്ന്യം ഞ്-
ജുഷാണാ സോമം പിബത-മ+സ്രിധാ-
സുദാനൂ॥

08 അ+ശ്വിനാ പരിവാ, മിഷ:FP പുരൂ-
ചീരീയുർഗീർഭി+ര്യത്-മാനാ അ+മൃ+ധ്രാ:।
രഥോ ഹവാ, മൃതജാ അ+ദ്രിജൂത:FP-
പരി+ദ്യാവാ പൃഥിവീ യാതി സ+ദ്യ:॥

09 അ+ശ്വിനാ മധു, ഷൂ+ത്തമോ യുവാകു:സ്-
സോമ+സ്തം പാതമാ ഗതം ദുരോണേ।
രഥോ ഹവാം ഭൂരി വർപ:hk-
കരി+ക്രഥ്സുതാ വതോ നി+ഷ്കൃത-
മാഗമി+ഷ്ട:॥

—x—

RVM 3.59 ഛന്ദ: Mix

01 മിത്രോ ജനാ+ന്യാതയതി+ ബ്രുവാണോ-
മിത്രോ ദാധാര പൃഥിവീ-മുത+ദ്യാം।

മി+ത്രഃ hk കൃ+ഷ്ടീര,നിമി,ഷാഭി ച്ച്ഷ്ഷ്ടേ മി+ത്രായ്-
ഹ+വ്യം ങ്ഘൃതവ്+ജ്ജു,ഹോത||

02 പ്രസമി+ത്ര മർതോ അ+സ്തു+ പ്രയ്+സ്വാ+ന്യസ്ത-
ആദി+ത്യ ശിക്ഷതി+വ്രതേന്| നഹൻന്യത്തേന-
ജീയതേ ത്ത്വോതോ നൈന-മംഹോ-
അശ്ഗ്നോ+ത്യ+ന്തി,ത്തോന ദൂരാത്||

03 അനമീവാസ ഇളയാ മദൻന്തോ മിത്+ജ്ഞവോ-
വരിമന്നാ പൃഥി+വ്യാഃ| ആദി+ത്യ+സ്യ വ്-
വ്രതമു,പ+ക്ഷിയൻന്തോ വയം മി+ത്ര+സ്യ-
സുമതൗ+സ്യാമ|

04 അയം മിത്ത്രോ നമ+സ്യഃ+ സുശേവോ-
രാജാ സു+ക്ഷത്ത്രോ അജനിഷ്ട വേധാഃ|
ത+സ്യ വയം സുമതൗ യ+ജ്ഞിയ+സ്യാപി-
ഭദ്ദ്രേ സൗമനസേ+സ്യാമ||

05 മഹ്ഹാ ങ്ങ്ആദിത്ത്യോ നമസോപസദ്ദ്യോ-
യാതയ+ജ്ജനോ ഗൃണതേ സുശേവഃ|
ത+സ്മാ ഏതത്പ+ന്യത,മായ ജി+ഷ്ട-മഗ്ഗ്നൗ-
മിത്രായ ഹവിരാജു,ഹോത||

06 മി+ത്ര+സ്യ ചർഷണീധൃതോ്യവോ ദേവ+സ്യ-
സാനസി| ദ്യു+മ്നം ഞ്ച ചിത്ര+ശ്രവ+സ്തമം||

07 അഭിയോ മഹിനാ ദിവം മിത്ത്രോ ബഭൂവ-
സ+പ്രഥാഃ| അഭി+ശ്രവോ ഭിഃ FP പൃഥിവീം||

08 മി+ത്രായ പഞ്ച്ച യേമിരേ ജനാ അഭി+ഷ്ടിശ-
വസേ| സ ദേവാ+ന്വി+ശ്വാൻ ബിഭർതി||

07 മി॒ത്രോ ഉ॒ ദേ॒വ॒ഃ പ॒ഥ്യാ॑യാ॒മൃ॑ധ॑ ജ॒നാ॑യ വൃ॒ഷ്ട॑നി-
ബ്ഹർഹിഷേ | ജ്യോ॑ഷ്ഠ ഇ॒ഷ്ട॒ വ്രതാ॑ അക്തഃ ||

—x—

16/33.02 **RVM** 3.60 ചരന്തഃ ജഗതീ

01 ഇ॒ഹേ॒ഹ॑ വോ മ॒ന്സാ ബ്ര॒ഹ്മ॑ണസ്പ॒തിം॑ നര-
ഉ॒ശിജ്ജോ॑ ജൂ॒ഹ്മൃ॑തി॒ഭിരാ॑നു॒ഷേ വേ॑ത്വ॒സാ |
യാ॒ഭി॑ർമാ॒യാഭി॒ർ FP പൂ॒ർഭി॑ർജൂതി॒വർപ॑സഃ സ്വ-
സൃ॒ധ॑സ്ത്വനാ യ॒ജ്ഞിയം॑ ഭാ॒ഗമാ॑നശ ||

02 യാ॒ഭി॒ർ॒ശ്ചി॒ത്രി॒ഭ്ഗ്ഗ്സ്പാ॒ർഹം॑ ശ॒തയ॑യാ-
യിയാ ഗാമ॒രി॑ണീത ചർ॒മ്മ॑ണഃ | യേന॒ ഹന്ത്രീ-
മ॒ന്സാ നിര॑ത്ത॒ക്ഷത്ര॒ തേന॑ ദേവ॒ത്വ-
മൃ॑ഭവഃ॒ സമാ॑നശ ||

03 ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ സ്ഖ്യ-മൃ॑ഭവഃ॒ സമാ॑ന,ശൂർ-
മനോർന,പാ॑തോ അപ॒സോ॑ ദധ॒ന്നിരേ |
സൗധ॒ന്വനാ॑സോ॑ അമൃ॑ത॒ത്വ,മേ॑രിരേ-
വിഷ്ട്വീ॑ ശ॒മീ॑ഭിഃ॒ സുകൃ॑ത॑ഃ॒ സുകൃ॑ത്യയാ ||

04 ഇ॒ൻ॑ന്ദ്രേ॑ണ യാ॒ഥ സ॒രഥ॑ം സു॒തേ സ॒ചാ॒ങ്-
അഥോ॑ വ॒ശ്രാണാം॑ ഭവഥാ സഹ॒ശ്രിയാ |
നവ്വഃ FP പൃ॒ക്ഷമൈ॑ സുകൃ॒ത്വാനീ॑ വാഘ॒ത॑ഃ സ്വ-
സൗധ॑ൻ॒ന്വനാ॑ ഋഭവോ വീ॒ര്യാ॑ണി ച ||

05 ഇ॒ന്ദ്ര॑ ഋ॒ഭുഭി॑ർ,വാ॒ജ്ര॑വ॒ദ്ഭി॑ഃ॒ സ॒മ്മൃ॒ക്ഷിതം-
സു॒തം സോ॒മ॒മാ വൃ॑ഷ॒സ്വാ ഗ॑ഭ॑സ്ത്യോഃ |
ധിഷ്വേ॒ഷിതോ മ॑ഘവ॒ന്ദാ॑ശുഷേ॒ ഗൃഹേ-
സൗധ॒ന്വനേ॑ഭിഃ॒ സഹ മ॑ത്സ്വാ നൃ॒ഭിഃ ||

06 ഇ॒ന്ദ്ര॑ ഋ॒ഭുമാ॒ന്വാ॒ജ്ര॑വാൻ,മത്സ്വേഹ നോ॑സ്-
ത്വിൻഥ്സ॒വ്വനേ॑ ശ॒ച്യാ പു॑രുഷ്ടുത |

ഇമാനി തു+ഭ്യം+സ്വസ്രാണി യേമിരേ+വ്രതാ-
ദ്ദേവാനാം മന്നുഷ+ശ്ച ധർമ്മഭിഃ||

07 ഇ+ന്ദ്ര ഭൂഭിർവാജിഭിർവാജയന്നിഹസ്-
സ്തോമംഞ്ജരി, തുരുപ്പ യാഹി യ+ജ്ഞിയം|
ശതംങ്കേതേഭി, രിഷ്ടി, രേഭ്ടി, രായവേ-
സഹ+സ്ര, ണീഥോ അ+ധ്വര+സ്യ ഹോമനി||

—x—

16/34.53 **RVM 3.61 ഛന്ദഃ ത്രി+ഷ്ടുപ്|**

01 ഉഷോ വാജേന വാജിനി+ പ്രചേതാഃ സ്-
സ്തോമംഞ്ജുഷ+സ്വ ഗൃണതോ മഘോനി|
പുരാണീ ദേവി യുവതിഃ FP പുരന്ധിരനു+വ്-
വ്രതംഞ്ച്ചരസി വി+ശ്വവാരേ||

02 ഉഷോ ദേവ്യമർ+ത്യാ വിഭാഹി ച+ന്ദ്രരഥാ-
സൂനൃതാ ഈരയന്തീ| ആ+ത്വാ വഹ+ന്തു-
സുയമാസോ അ+ശ്വാ ഹിരണ്ണ്യവർണാം-
പൃഥു, പാജ്, സോ യേ||

03 ഉഷഃ FP പ്രതീചീ ഭൂവനാനി വിശ്ശ്വോർധ്വാ-
തി+ഷ്ട+സ്യ-മൃത+സ്യ കേതുഃ| സമാന, മർഥഞ്-
ചരണീയമാനാ ച+ക്ര-മീവ ന+വ്യ+സ്യാ-
വ്വൃഥ്സ്വ||

04 അവ+സ്യൂമേവ ചി+സ്വതീ മഘോ+ന്യുഷാ യാതിസ്-
സ്വസ്ര+സ്യ പ+ത്നീ| സ്വ(1)ർജനന്തീ സുഭഗാ-
സൂദംസാ ആ+ന്ദാ+ദ്ദിവഃ FP പ+പ്രഥ ആ-പൃഥി+വ്യാഃ||

05 അ+ച്ഛാ വോ ദേവീ-മുഷസംവ് വിഭാതീം-
പ്രവോ ഭര+ധ്വം നമസാ-സൂ, വൃ+ക്തിം|
ഊർധ്വം മധുധാ ദിവി പാജോ അശ്ശ്രേത്പ്ര-

classmate
Date
Page 8

രോചനാ രുരുചേ രുഞ്ജസൻരുക്ക് ||

06 ദ്യാവീ ദിവോ അർകൈർ ഭ്രോ+ധ്യാ-
രേവതീ രോദസീ ചി+ത്ര മ+സ്താത് |
അയതീമ+ഗ ഉഷസം വ് വിഭാതീം വ് വ്യാമ-
മ്നേഷി+ ഉർവിണം ദി+ക്ഷമാണഃ ||

07 ദ്യുത്+സ്യ ഭ്രുധ്ന ഉഷസാ-മിഷ+ണ്യന്നവൃഷ്ടാ-
മഹീ രോദസീ ആവി, വേശാ മഹീ-
മി+ത്+സ്യ വർധുണ+സ്യ മായാ ചൻ ദ്രേവ്-
ഭാനുവ് വിദ്യേ ചുരു+ത്താ ||

—x—

RVM 3.62 ചന്ദ: Mix.

01 ഇമാ ഉ വാം ദ്യ്വ,മയോ മ+ന്യ-മാനാ യുവാ-
വ്യതേന തൂ+ജ്യാ അ ഭൂവന്ത് |
ദ്യു(ാ)+ന്യദിൻദ്രാ വരുണാ യശാ വാഗ്-
യേൻ+ന്ധാ സിന്ധം ദർഥ:+ സഖി+ഭ്യ: ||

02 അയമൂ വാം ചുരുതമോ രയീയഞ് ചർ+ഷ്ണ്യ-
ഞ്ജസ-മ,വ് സേ ജ്യോഹവീതി | സജ്യോഷാ-
വി+ന്ദ്രാ,വരുണാ മരുദ്ഭിർ ദ്രുവാ പൂഥി+വ്യാ-
ർഋണുതം ഹവ്യം മേ ||

03 ആസ്മേ തദിൻദ്രാ,വരുണാ വസൂ+ന്യാ-
ദ്രുഹ്യം ദ്രുഹ്യ ത്രയിർമ്മരുത:+ സർവ്വവീര:|
ആ+സ്മാ+ന്ധ്രുർതീ:+ ഹര ണൈർ വ+ന്ത്+സ്വാൻ-
ഛോത്രാ ദാർതീ ദ+ക്ഷിണൊദ്ഭി: ||

04 ബൃഹ+സ്പതേ ജുഷ+സ്വ നോ ഹവ്യാനീ-
വി+ശ്വദേ+വ്യ | രാ+സ്വ രത്നാനി ദാശുഷേ ||

05 ശുച്ചിമർക്കൈർ ബൃഹ്സ്പതി-മധ്വരേഷു-
നമ്സ്യത। അനാമ്യോജ്ഞ ച്ചകേ॥

06 വൃഷ്ടംഞ്ച്ചർഷണീനാംവ് വിശ്വരൂപ-മദാഭ്യം।
ബൃഹ്സ്പതിം വരേണ്യം॥

07 ഇയംഞ്ചേ പൂഷ്ണാ, ഘൃണേ സുഷ്ടുതിർദേവ-
നവ്യസീ। അസ്മാഭിസ്തുഭ്യം ശസ്യതേ॥

08 താഞ്ജ്ഷസ്വ ഗിരം മമ വാജയന്തീമവാ-
ധിയം। വധൂയുരിവ യോഷണാം॥

09 യോ വിശ്വാഭി വിപശ്യതി ഭുവനാ സംഞ്ച-
പശ്യതി। സനഃ FP പൂഷാവിതാ ഭുവത്॥

10 is silent chant.

10 തഥ്സവിതുർവരേണ്യം ഭർഗോ ദേവസ്യ-
ധീമഹി। ധിയോ യോനഃ FP പ്രചോദയാത്॥

11 ദേവസ്യ സവിതുർവരൃംവ് വാജയന്തഃ FP-
പുരന്ന്ധ്യാ। ഭഗസ്യ രാതിമീമഹേ॥

12 ദേവംന്നരഃ സവിതാരംവ് വിപ്രാ യജ്ഞൈഃസ്-
സുവൃഞ്ഞിഭിഃ। നമസ്യന്തി ധിയേഷിതാഃ॥

13 സോമോ ജിഗാതി ഗാതുവിദ്ദേ, വാനാ, മേതി-
നിഷ്കൃതം। ഋതസ്യ യോനി-മാസദം॥

14 സോമോ അസ്മഭ്യംന്ദ്വിപദേ ചതുഷ്പദേ ച-
പശവേ। അനമീവാ ഇഷസ്കരത്॥

15 അസ്മാക-മായുർവർധയന്നഭിമാതിഃസ്-
സഹമാനഃ। സോമഃ സധസ്ഥ-മാസദത്॥

16 ആനോ മിത്രാവരുണാ ഘൃതൈർ-
ഗ്വ്യൂതി-മുക്ഷതം। മ്ധ്വാ രജാംസി-
സുക്രതൂ॥

17 ഉരുശംസാ നമോവൃധാ മഹ്നാ-
ദക്ഷസ്യ രാജഥഃ। ദ്രാഘിഷ്ഠാഭിഃശ്-
ശുചിവ്രതാ॥

18 ഗൃണാനാ ജമദ്ഗ്നിനാ യോനാവൃത്സ്യ-
സീദതം। പാതം സോമ്-മൃതാ, വൃധാ॥

16/39.35

—x—

ഇതി തൃതീയം മണ്ഡലം സമാപ്തം॥

—x—

Ref: soft copies in Devnagari and Malayalam.
Also checked with audio two times.

P. R. IYER
31-7-18